

V. Zjawiska dysfunkcyjne występujące w rodzinie

Współczesna cywilizacja stwarza coraz większe zagrożenia dla rodziny, zakłócając jej funkcjonowanie i podkopując podstawy jej istnienia.

Przejawy patologii rodziny:

1. rozwód (rozpad rodziny),
2. przemoc w rodzinie,
3. bezrobocie,
4. ubóstwo,
5. niepełnosprawność
6. inne dysfunkcje społeczne

1. ROZWÓD

Bardzo niepokojącym sygnałem w odniesieniu do prawidłowego funkcjonowania rodziny są rozwody. W ostatnim okresie czasu rozwody stały się zjawiskiem powszechnym, a nawet masowym. Rozwód w sensie formalnym jest kategorią prawną. W sensie socjologicznym stanowi wskaźnik rozpadu rodziny. Rozpad rodziny w teorii i praktyce pedagogiki dezorganizuje rodzinę i zaliczany jest do obszaru patologii społecznej. W Polsce jak i w Powiecie Giżyckim dominującymi przyczynami rozwodów są: alkoholizm, znęcanie się nad rodziną i zdrada małżeńska. Inne przyczyny to:

1. wzrost liczby konfliktów małżeńskich;
2. niedobór seksualny;
3. wzrost zatrudnienia kobiet jako forma samorealizacji,
4. relatywne zmniejszenie wartości dzieci dla rodziców,
5. indywidualizacja form aktywności w rodzinie i zainteresowań,
6. dyferencjacja (różnicowanie) norm i wartości u poszczególnych członków rodziny – nawzajem w stosunku do siebie,
7. autonomizacja jednostki w stosunku do narodu, społeczności lokalnej, mikro grup i innych jednostek, a w tym także do własnej rodziny,
8. złą sytuację ekonomiczną większości polskich rodzin,
9. trudności mieszkaniowe
10. bezrobocie – nowe, groźne zjawisko, powodujące uczucie głębokiej degradacji społecznej i dotkliwe zubożenie całej rodziny.

Innymi obszarami zagrożeń życia rodzinnego i małżeńskiego, które w polskich warunkach są szczególnie narażone na zaburzenia, grożące w konsekwencji rozpadem rodziny lub poważnym zubożeniem jej funkcjonalności są:

organizacja życia rodzinnego, na którą istotny wpływ wywierają warunki zewnętrzne, w polskiej rzeczywistości nie ułatwiające życia,

szczególnie kobietom pracującym (np. brak partnerskiego podziału obowiązków),

więzi uczuciowe - w rodzinie stanowią szczególnie ważny aspekt życia rodzinnego. Chodzi tu o klimat uczuciowy rodziców wobec siebie, klimat uczuciowy wobec własnych dzieci oraz uczucia żywione przez dzieci wobec rodziców i względem siebie (obecnie więzi te rozluźniły się).

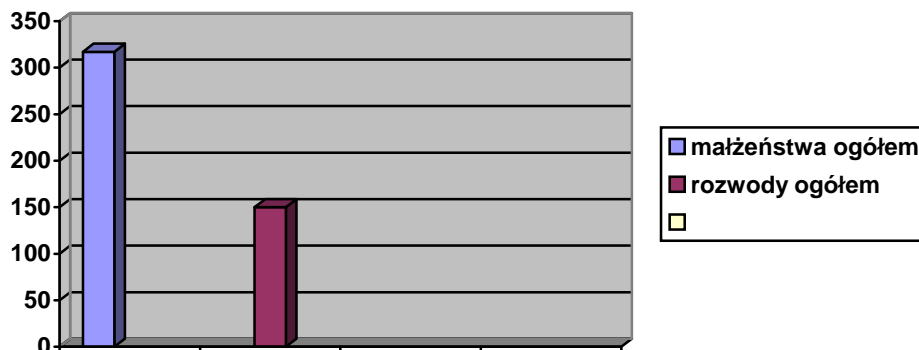
Te wyżej wymienione przyczyny mają również odzwierciedlenia w sytuacji rodzin naszego powiatu. Na 317 małżeństw w 2006r. 150 rozpadło się. Szczegółowe informacje przedstawia tab.nr.3.

Tab. nr. 3 Małżeństwa i rozwody w powiecie giżyckim-stan w dniu 31 XII 2006 r. /dane niepublikowane/GUS Olsztyn

Wyszczególnienie	Małżeństwa				Rozwody		
	Ogółem	w tym miasta	Ogółem		Ogółem	w tym miasta	Na 1000 ludności
			cywilne	wyznaniowe			
Powiat Giżycki	317	182	102	215	150	104	3,5

Dlatego też istotnym elementem wsparcia rodzin i par będących w kryzysie, dotkniętych przemocą, staje się organizowanie i prowadzenie poradnictwa i terapii jako formy pomocy i rozwiązania problemów.

Wykr. Nr.2 Małżeństwa a rozwody w Powiecie Giżycku w 2006r.

2. PRZEMOC

Przemoc w rodzinie uznać należy za bardzo groźne zjawisko patologiczne, powodujące destrukcję rodziny i wywierające negatywny wpływ na rozwój wychowywanych w rodzinie przemocowej dzieci. Stosowanie przemocy jest niejednokrotnie ukrywane w czterech ścianach domów rodzinnych. Ze zjawiskiem tym spotykamy się we wszystkich grupach społecznych, bez względu na ich status materialny. Towarzyszą mu często inne patologie, np. alkoholizm, niewydolność wychowawcza, agresja wśród dzieci i młodzieży. Przemoc w rodzinie wywiera szkodliwy wpływ nie tylko na osoby, których bezpośrednio dotyka. Możemy ją sklasyfikować następująco: jako przemoc fizyczną, psychiczną, seksualną oraz zaniedbanie (w stosunku do dzieci). Fizyczna to nieprzypadkowe zranienia, przymus fizyczny, ograniczenie swobody, a także zaniedbywanie. Do przemocy psychicznej zaliczamy: zastraszenie, nadużycia emocjonalne, brak uczuć. Natomiast do seksualnej: kazirodztwo, molestowanie, nakłanianie do czynów lubieżnych, prostytutka i gwałt. Ofiarami przemocy domowej padają najsłabsze jednostki, najczęściej są to kobiety i dzieci. Należy zauważyć znaczny spadek przestępstw w tym zakresie w poszczególnych kategoriach porównując pierwsze półrocze 2007r. do proporcjonalnego okresu w roku 2006 i 2005.

Tab. 4. Liczba sprawców i ofiar przemocy domowej w oparciu o „Niebieskie Karty” – dane z lat 2005/ czerwiec 2007.

			2005	2006	I-VI 2007
Liczba ofiar	Kobiety		167	202	30
	Mężczyźni		20	47	1
	Dzieci	0-13 lat	186	143	11
		14-18 lat	97	62	6
LICZBA OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ OGÓŁEM			470	454	48
Liczba sprawców	Kobiety		8	8	0
	Mężczyźni		158	149	20
	Nieletni		0	0	1
LICZBA SPRAWCÓW PRZEMOCY DOMOWEJ OGÓŁEM			166	157	21

Najczęstszą przyczyną zatajania przestępstw seksualnych jest wstyd, brak umiejętności mówienia o sferze seksu oraz obawa przed napiętnowaniem przez otoczenie. Często ofiara uważa, że sama sprowokowała napastnika, a środowisko utwierdza ją jeszcze w tym przekonaniu. Najtrudniejszymi przypadkami są sytuacje dziejące się w rodzinach. Bywa, że osoby małoletnie są tam wykorzystywane przy całkowitej bierności innych domowników, a w skrajnych przypadkach nawet za cichym ich przyzwoleniem. Przeciwdziałanie tego typu przestępstwom jest bardzo trudne. Bez wyraźnego sygnału zaistnienia takich sytuacji, ich stwierdzenie jest praktycznie niemożliwe. Często przyczyną nie zgłaszania przestępstw seksualnych jest stres ofiar związanych z działaniem organów sprawiedliwości.

Przytulne pomieszczenia niebieskiego pokoju, pozwalają ofiarom na większą swobodę i rozluźnienie przy przesłuchaniu. Dlatego też głównym celem pokoi przesłuchań dzieci jest zapewnienie dzieciom - ofiarom wykorzystywania i przemocy przyjaznych warunków przesłuchania, które pozwolą na zminimalizowanie stresu dziecka oraz zgromadzenie wiarygodnego materiału dowodowego. Taki „pokój” znajduje się w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku

Tab. nr. 5 Liczba dzieci przesłuchiwanym w „Niebieskim Pokoju” w Giżycku w okresie od 2005r. do 30.06.2007r.

ROK	Liczba dzieci przesłuchiwanym w „Niebieskim Pokoju”	Razem
2005	3	3
2006	X	X
I-VI 2007	6	6
Razem	9	9

Skutki obserwowania przemocy odczuwają dzieci, nawet jeśli przemoc nie jest bezpośrednio na nie kierowana. Przejmują one negatywne wzorce reagowania w sytuacjach społecznych, uczą się rozwiązywania konfliktów przy użyciu agresji. Natomiast małoletnie ofiary przemocy mają zachwiany system wartości, czują się

nieakceptowane, odrzucane, a nawet obwiniają się o zaistniałą przemoc. Szukając akceptacji poza rodziną, łatwo ulegają negatywnym wpływom środowiska skutkującym demoralizacją – uchylają się od obowiązku szkolnego, sięgają po alkohol i środki odurzające, popełniają czyny karalne. W efekcie długotrwałego występowania przemocy, często następuje izolacja społeczna całej rodziny pod uwagę wszystkie aspekty zjawiska przemocy, jego złożoność oraz różnorodność form za najważniejsze działanie należy uznać zapobieganie występowania przemocy w rodzinie. Dlatego też władze lokalne powinny zastosować szereg działań na rzecz pomocy ofiarom przemocy domowej :

1. Udostępnienie rodzinom, w których występuje przemoc, pomocy psychologicznej i prawnej poprzez:

A/ tworzenie i wspomaganie:

- punktów informacyjno-konsultacyjnych,
- ośrodków interwencji kryzysowej,
- telefonów zaufania,
- programów środowiskowych,

B/ inicjowanie powstawania i wspieranie:

- organizacji społecznych pomagających ofiarom przemocy domowej,
- grup wsparcia dla ofiar przemocy domowej.

3. BEZROBOCIE

„Praca stanowi niezbędny warunek egzystencji, wyznacznik miejsca człowieka w społeczeństwie, czynnik kształtujący osobowość wpływa na fizyczny rozwój człowieka wyzwala w nim inicjatywę i twórczą aktywność myślową, dostarcza przeżyć estetycznych przynosi radość i zadowolenie”.

W świetle powyższych stwierdzeń, bezrobocie godzi w społeczeństwo. Powoduje nie tylko zubożenie ekonomiczne jednostki, całych grup społecznych ale także zubaża duchowo i niszczy psychikę. W naszej cywilizacji zawód i miejsce w hierarchii zawodowej wyznacza miejsce w strukturze społecznej. Jest to ocena społecznej przydatności człowieka.

O bezrobociu mówimy wtedy, kiedy ilość osób zdolnych do pracy przekracza ilość miejsc pracy, powszechnie uważa się, że jest ono pochodną kapitalistycznych stosunków produkcji i atrybutem gospodarki rynkowej.

Wyróżnia się różne **rodzaje bezrobocia**:

- **strukturalne** – gdy wiąże się z doktryną gospodarki kapitalistycznej, w której zakłada się tworzenie tzw. rezerw siły roboczej jako mechanizmu pozwalającego na realizację różnych celów; politycznych, ekonomicznych itp.

- **koniunkturalne** – pojawia się wówczas, gdy przedsiębiorstwa zwalniają masowo pracowników w związku z brakiem zbytu na produkowane dobra,

- **technologiczne** – związane z doskonaleniem procesów technologii wytwarzania pozwalające na oszczędności tzw. pracy zwykłej.

- **lokalne** – brak miejsc pracy w pewnych miejscowościach czy regionach.

- **przejściowe** – tzw. frykcyjne związane ze zmianą pracy lub kwalifikacji pracownika,

- **sezonowe** – powodowane zmianą warunków klimatycznych oraz czynników produkcyjnych w niektórych działach gospodarki.

- **ukryte** – (utajone) nadmierne zatrudnienie w stosunku do wymagań procesu produkcyjnego czy świadczonych usług.

Każdy rodzaj bezrobocia niesie za sobą przede wszystkim negatywne skutki w społeczeństwie.

W Powiecie Giżyckim liczba bezrobotnych w 2005r. wynosiła 7.133, a z prawem do zasiłku było 1205 osób. W 2006r. liczba osób bezrobotnych spadła do 6.345. Z prawem do zasiłku było 1087 osób. Na koniec czerwca 2007r. liczba bezrobotnych wynosiła 4.741 osób. Stopa bezrobocia aktualnie w naszym powiecie wynosi 23,3% (kraj – 12,4%; województwo- 19,6%; podregion ełcki 23,6%). Należy zauważyć, że liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 19,6% w porównaniu ze stanem na koniec czerwca 2006r. Szczegółowe informacje obrazuje tab. nr.6.

Tab. nr. 6 Bezrobotni zarejestrowani w poszczególnych gminach powiatu giżyckiego w okresie od 2005 do końca czerwca 2007

Gmina	Liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2005r.	W tym z prawem do zasiłku	Liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2006r.	W tym z prawem do zasiłku	Liczba bezrobotnych na koniec czerwca 2007r.	W tym z prawem do zasiłku
Miasto Giżycko	3.305	572	2.959	554	2.207	400
Gmina Giżycko	1.037	193	938	171	687	111
Ryn	891	133	775	125	575	89
Wydminy	920	147	790	114	592	86
Miłki	497	66	453	68	364	64
Kruklanki	483	94	430	55	316	43
Razem	7.133	1.205	6.345	1.087	4.741	793

Skutki społeczne wynikające z bezrobocia

Rodzina jako podstawowa komórka społeczna i jednostka jako składowa część tej komórki bardzo dotkliwie odczuwa skutki bezrobocia.

Społeczne konsekwencje bezrobocia to strach zatrudnionego przed utratą pracy oraz obniżenie poziomu bezpieczeństwa socjalnego osób pozbawionych pracy.

Bezrobotny powoli traci zasoby materialne, nie ma pieniędzy na porządne ubranie czy na komunikację. Stopniowo w jego życiu pojawia się poczucie zbędności, wyłania się, więc grupa ludzi marginalizowanych i wykluczonych z uczestnictwa w życiu społecznym. Grupa ta wyzwała, nowe negatywne zjawiska w postaci patologii społecznych. Skutki społeczne objawiają się w postaci:

1. pogorszenia standardu życia,
2. zagrożenia egzystencji,
3. zakłócenia w życiu rodzinnym,
4. szkód moralno-etycznych,
5. powstaniu patologii społecznych,
6. napięć i konfliktów społecznych.

Wsparciem dla tej grupy osób jest tworzenie przez gminy wiejskie i miejskie Klubów Integracji Społecznej lub Centrów Integracji Społecznej. Przejściową propozycją jest tworzenie Spółdzielni Socjalnych a końcowym efektem znalezienie zatrudnienia na otwartym rynku pracy.

4. UBÓSTWO

Ubóstwo możemy podzielić m. in. na relatywne, minimum egzystencji, minimum socjalne, subiektywne. Ilościowe korzystanie przez mieszkańców naszego powiatu z różnych form pomocy świadczonej przez Ośrodki Pomocy Społecznej ilustruje tab. nr.7.

Tab. nr. 7 Liczba mieszkańców poszczególnych gmin korzystających z pomocy społecznej

l.p.	GMINA	2005	2006	I-VI 2007
	1	2	3	4
1.	Giżycko m.	2261	2101	1561
2.	Giżycko gm.	3315	3136	2016
3.	Miłki	1287	1023	1114
4.	Kruklanki	255	277	225
5.	Wydminy	832	511	424
6.	Ryn	880	1063	898
7.	RAZEM:	8830	8111	6238

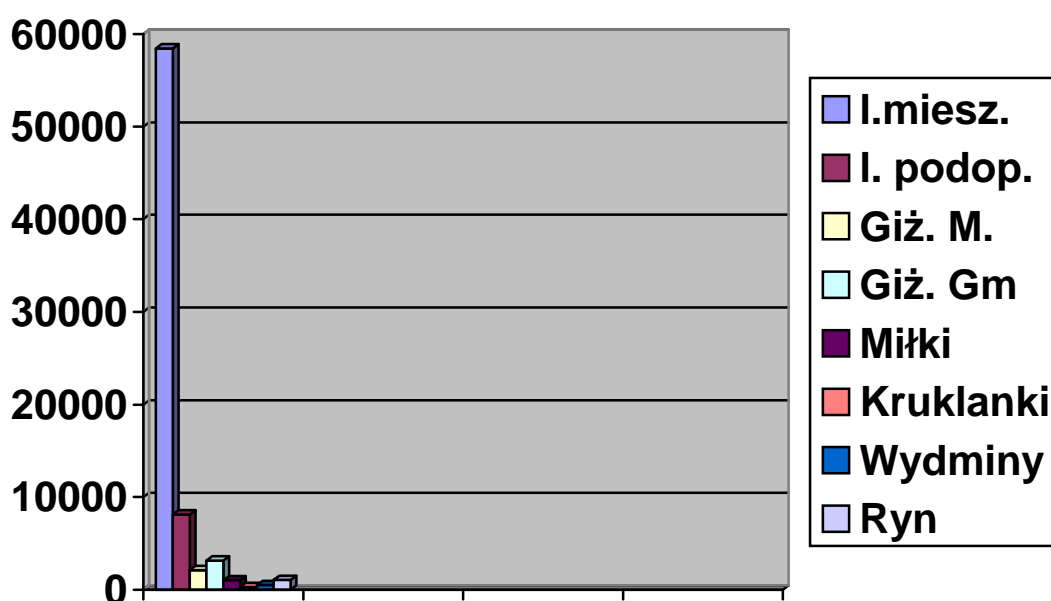
Największa ilość środków finansowych przyznawanych przez samorządy gminne naszego powiatu, wydatkowana była na pomoc celową przyznaną na zaspokojenie potrzeb bytowych najuboższych mieszkańców naszego powiatu, przede wszystkim na żywność, opał, leki. Pomoc przyznawano również na zakup podręczników, zeszytów i innego wyposażenia szkolnego. Część zasiłków z pomocy społecznej udzielanych było w formie talonów żywnościowych do realizacji w sklepach spożywczych. Ta forma pomocy adresowana była głównie do osób i rodzin gdzie istniało domniemanie, że przyznana pomoc finansowa może zostać zmarnotrawiona. Należy dodać, że osoby samotne, bezdomne, w trudnej sytuacji życiowej korzystały z pomocy w formie gorącego posiłku.

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w naszym powiecie wynosi 8.111. Stanowi to 13,88% całej liczby mieszkańców Powiatu Giżyckiego.

Tab. nr. 8 Liczba mieszkańców powiatu oraz osób korzystających z pomocy społecznej w 2006r.

l.p.	Liczba	2006rok
	1	2
1.	mieszkańców powiatu	58436
2.	osób korzystających z pomocy społecznej	8111
3.	Procentowy udział korzystających z pomocy społecznej	13,88

Wykr. Nr. 3 Liczba mieszkańców powiatu oraz osób korzystających z pomocy społecznej w 2006r.

5. Niepełnosprawność

Niepełnosprawność to stan osób, które na wskutek odchylenia poziomu fizycznego, psychicznego, społecznego mają trudności i ograniczenia w rozwoju i funkcjonowaniu. Nie jest już ona rozumiana tylko jako skutek choroby czy urazu. Jest ona przede wszystkim rezultatem barier, na jakie napotyka w społeczeństwie osoba z niepełnosprawnością. Wyróżniamy dwa modele niepełnosprawności : medyczny i społeczny.

O niepełnosprawności osób możemy mówić wtedy, kiedy sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa, trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi.

Tab. nr. 9 Określająca liczbę osób orzeczonych w latach 2005 - I półrocze 2007 przez PZON w Giżycku

ROK	DOROŚLI			DZIECI
	lekki	umiarkowany	znaczny	
2005	668	533	204	394
2006	665	518	270	400
I półrocze 2007	330	340	140	141
RAZEM	1 663	1 391	614	935

Tab. nr. 10 Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy OPS

l.p.	Gmina	Osoby Dorosłe	Dzieci
	1	2	3
1.	RYN	895	64
2.	WYDMINY	144	71
3.	KRUKLANKI	56	9
4.	MIŁKI	31	70
5.	GIŻYCKO m.	625	265
6.	GIŻYCKKO GM.	226	46
7.	RAZEM	1977	525

6. INNE DYSFUNKCJE SPOŁECZNE

Występujące inne zjawiska patologii społecznej jak alkoholizm, przestępczość, narkomania, prostytutka. Wiedza o tych rodzajach wykazuje, że nie da się ich w pełni zlikwidować, ale można je ograniczyć, można im zapobiegać, znacznie łagodzić ich skutki, przez systematyczne diagnozowanie i skuteczność metod terapeutycznych.

ALKOHOLIZM

Jest jedną z najbardziej rozpowszechnionych, a zarazem posiadającą społeczne przyzwolenie patologią. Znaczna część społeczeństwa akceptuje tę patologię, natomiast abstynencja jest uważana za coś nienaturalnego. Alkoholicy pochodzą z różnych środowisk i stanowią około 10-15 % społeczeństwa. Nadużywanie alkoholu jest bez wątpienia przyczyną dezorganizacji i rozbicia wielu rodzin. Pijaństwo powoduje kolosalne straty w gospodarce-drastyczne obniżenie jakości i wydajności pracy, absencja i wypadki przy pracy to właśnie skutki tego zjawiska. Jest ono także przyczyną innych nie mniej groźnych zachowań patologicznych, takich jak przestępczość, bandytyzm, wandalizm, prostytutka czy samobójstwa.

NARKOMANIA

Z greckiego "narke"- odurzenie "mania" szaleństwo; wywołwana jest przez zażywanie środków powodujących uzależnienie psychiczne oraz fizyczne.

Uzależnienie psychiczne -to stan przymusowego , okresowego lub ciągłego używania środka narkotycznego. Przymus ten jest tak silny, że bez przyjęcia tego środka jednostka nie jest w stanie podjąć normalnego działania. Doznaje bardzo przykrych przeżyć psychicznych, a w stanach zaawansowanych również zaburzeń somatycznych. Uzależnienie fizyczne jest rezultatem włączenia się zażywanego środka w cykl fizjologicznych przemian tkankowych organizmu. Zażywanie coraz większych ilości środków narkotycznych powoduje przyzwyczajenie komórkowe. W przypadku zależności fizycznej nawet krótkotrwały brak narkotyku wywołuje bardzo poważne zaburzenia w komórkowych procesach biochemicznych, a przede wszystkim zaburzenia psychiczne.

PROSTYTUCJA

Prostytucja to różnorodne w formie kontakty hetero i homoseksualne uprawiane w celach zarobkowych z większą liczbą osób. Taki stosunek seksualny jest traktowany w kategoriach rzeczowych (usługowych) i wyklucza więź emocjonalną. Prostytucja wywołuje określone sądy moralne i różnorodne opinie społeczne. Obecnie często spotkać można doniesienia prasowe, radiowe czy relacje reporterów telewizyjnych na temat handlu młodymi kobietami, wywożeniu ich i sprzedaży do domów publicznych na Zachodzie. Przyczyną, dla której kobiety (przede

wszystkim) oddają się prostytucji jest ubóstwo i nędza, pogoń za zyskiem, brak odpowiednich wzorców moralnych, dysfunkcjonalność rodziny, własna wola kobiety, przymus czy namowa innej osoby. Prostytucja wywołuje wiele następstw. Są to między innymi: wzrost zachorowalności na choroby przenoszone drogą płciową, zaburzenia osobowości, zanik szacunku dla pracy i inne

PRZESTĘPCZOŚĆ

Dotyczy ona nie tylko dorosłych, ale również dzieci i młodzieży. W ostatnich latach wzrosła liczba nieletnich sprawców najcięższych przestępstw, takich jak: pobicia z ciężkim uszkodzeniem ciała, zabójstwa, rozboje i wymuszenia. Coraz częstsze stają się przestępstwa popełniane przez bandy nieletnich. Są to grupy, które specjalizują się w popełnianiu określonych rodzajów przestępstw. Działanie w grupie zachęca do czynów zuchwałych, większej agresywności, a nawet do ataków okrucieństwa wobec ofiar. Napady rabunkowe i wymuszenia rozbójnicze wiążą się z reguły z obciami ofiar niejednokrotnie ze skutkiem śmiertelnym. Ofiarami są najczęściej ludzie starsi, nietrzeźwi i małoletni.

Tab. nr. 11 Liczba nieletnich sprawców czynów karalnych w roku 2005/2006 na terenie Powiatu Giżyckiego.

Kategorie czynów nieletnich	Ilość sprawców	
	2005	2006
zgwałcenia	0	1
Kradzieże cudzej rzeczy	16	30
Kradzież z włamaniem	12	18
Rozboje i wymuszenia rozbójnicze	10	11
Uszczerbek na zdrowiu	3	4
Postępowania z ustawy o przeciwdziałaniu narkomani	32	14
Bójki , pobicia	4	2
Razem	77	80

Tab. nr. 12 Dane dotyczące nieletnich sprawców czynów karalnych w latach 2005/czerwiec 2007.

Przestępczość nieletnich	Rok	2005	2006	I-VI 2007
Ilość nieletnich sprawców czynów karalnych		103	148	77

Tab. nr. 13 Ilość poszczególnych typów czynów karalnych zarejestrowanych w Wydziale Rodzinnym i Nieletnich Sądu Rejonowego w Giżycku w latach 2005 – VI 2007.

L.p.	Czyn karalny	W latach			Razem
		2005	2006	I-VI 2007	
	1	2	3	4	5
1.	Demoralizacja	63	60	41	164
2.	Kradzieże	59	47	30	136
3.	Rozboje	5	15	8	28
4.	Razem	127	122	79	328

Tab. nr.14 Liczba sprawców czynów karalnych w latach 2005 – VI 2007 z uwzględnieniem wieku.

L.p.	Lata	W I E K				Razem
		do 12 lat	13-15 lat	16-18 lat	19-21 lat	
1.	2005	X	67	142	1	210
2.	2006	X	113	155	X	268
3.	I-VI 200	X	60	88	X	148
4.	Razem	X	240	385	1	626

VI. DOTYCHCZASOWE WSPARCIE

1. WSPARCIE PSYCHOLOGICZNE, TERAPEUTYCZNE, PRAWNE

Z pomocy psychologicznej w okresie od 2005 do końca czerwca 2007 skorzystało 883 osoby w tym dzieci. Wymaga podkreślenia, że większość osób korzysta z pomocy systematycznie nawet do kilkunastu wizyt. Pomocą psychologiczną zostały objęte dzieci i młodzież w wieku szkolnym, mężczyźni i kobiety, małżonkowie, rodziny zastępcze i inni.

Najczęściej poruszane problemy to:

1. Różne formy i etapy przemocy oraz miejsca: przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, szantaż emocjonalny; przemoc w relacjach między rodzicami – najczęściej mąż w stosunku do żony; przemoc w relacjach: matka w stosunku do dzieci, ojciec w stosunku do dzieci, oboje rodzice w stosunku do dzieci; przemoc w szkole wśród uczniów; przemoc w pozaszkolnych relacjach rówieśniczych.

2. Inne problemy: zaburzenia depresyjne, lękowe, zaburzenia osobowości, inne problemy emocjonalne, anoreksja, bulimia oraz inne zaburzenia odżywiania, zaburzenia rozwoju emocjonalnego dzieci, nadopiekuńczość rodziców,

3. Rozpad rodziny, rozwód, separacja,

4. Śmierć osób bliskich, wsparcie w żałobie.

5. Stany po przebytych psychozach.

Z kolei w ramach pomocy terapeutycznej zorganizowano:

- grupy wsparcia dla osób uzależnionych
- grupy wsparcia dla osób współuzależnionych

W ramach indywidualnych konsultacji terapeutycznych przyjęto w omawianym okresie 221 osób.

Z porad prawnych w PCPR w Giżycku w wymienionym wyżej okresie skorzystało 573 osoby.

Porady dotyczyły:

1. Prawa rodzinnego i opiekuńczego /m.in. udzielono informacji dot. orzeczenia rozwodu, separacji, ustalenia ojcostwa, podział majątku wspólnego, uregulowania kontaktów z dzieckiem, okoliczności ustanawiania rodziny zastępczej, ograniczenia władzy rodzicielskiej, zasądzenia i egzekucji świadczeń alimentacyjnych; ponadto przygotowywano: pozwy rozwodowe i separacyjne, pozwy o alimenty lub o podwyższenie alimentów, wnioski o ustanowienie rodziny zastępczej oraz inne pozwy i pisma procesowe.

2. Prawa cywilnego, postępowania cywilnego /m.in. udzielono informacji dot. dziedziczenia, stwierdzenie nabycia spadku, ubezwłasnowolnienia, udzielono pomocy w przygotowaniu pism procesowych

3. Prawa pracy /m.in. dot. wyegzekwowania od byłego pracodawcy zaległego wynagrodzenia za pracę /,

4. Prawa karnego / przemoc w rodzinie /,

5. Świadczenia rentowe, emerytalne /m.in. udzielano informacji dot. zasad przyznawania świadczeń rentowych na zasadach określonych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /,

6. Zobowiązania finansowe,

7. Sprawy mieszkaniowe,

8. Sprawy rodzinne,

9. Inne.

Należy podkreślić, że ponad połowa porad prawnych została udzielona z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.

Powyższą sytuację odzwierciedla tab. nr. 15

Tab. nr. 15 Liczba osób korzystających z pomocy Zespołu Poradnictwa Rodzinnego w Giżycku w okresie od 2005r. do 30.06.2007r.

Rodzaj Porady indywidualne	Liczba osób którym udzielono rady/rok			Razem
	2005	2006	I-VI 2007	
Prawna	213	241	119	573
Psychologiczna	395	336	152	883
Terapeutyczna	97	92	32	221
Razem	705	669	303	1677

Niezbędnym dalszym elementem wsparcia rodzin naszego powiatu jest dalsza kontynuacja tych form wsparcia.

2. OPIEKA ZASTĘPCZA

Opieka zastępcza zorganizowana jest w dwóch formach;
A. zastępczej-rodzinnej (adopcja, rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, wioski dziecięce).

B. instytucjonalnej (domy dziecka, ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze i młodzieżowe ośrodki wychowawcze, pogotowia opiekuńcze, zakłady opieki społecznej);

Rodzina zastępcza to forma opieki nad dzieckiem, które całkowicie lub częściowo pozbawione jest opieki rodzicielskiej. W rodzinach zastępczych przebywają dzieci, których rodzicom została:

1. ograniczona lub zawieszona władza rodzicielska;
2. zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej.

Podstawowym zadaniem rodziny zastępczej jest pomaganie dziecku, a nie zastępowanie mu rodziców. Rodzina zastępcza zapewnia dziecku warunki rozwoju i wychowania odpowiednie do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju, w tym:

1. odpowiednie warunki bytowe, możliwości rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego;
2. możliwości zaspokojenia indywidualnych potrzeb dziecka;
3. możliwość właściwej edukacji i rozwoju;
4. zainteresowań;
5. odpowiednie warunki do wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

W Powiecie Giżyckim funkcjonują następujące rodziny zastępcze:

1. spokrewnione z dzieckiem;
2. nie spokrewnione z dzieckiem;
3. zastępcze zawodowe nie spokrewnione z dzieckiem, które dzielą się na:

- wielodzietne - w takiej rodzinie umieszczone są dzieci w tym samym czasie w ilości nie mniej niż troje i nie więcej niż sześcioro dzieci;

- o charakterze pogotowia rodzinnego - w takiej rodzinie umieszczamy dzieci w liczbie się nie więcej niż troje dzieci na pobyt okresowy do czasu unormowania sytuacji życiowej dziecka, nie dłużej niż na 12 miesięcy.

Brak natomiast jest kandydatów, pomimo prowadzonych akcji w zakresie rodzicielstwa zastępczego, którzy spełnialiby wymogi ustawowe na pełnienie funkcji Zastępczej Rodziny Zawodowej Nie Spokrewnionej z

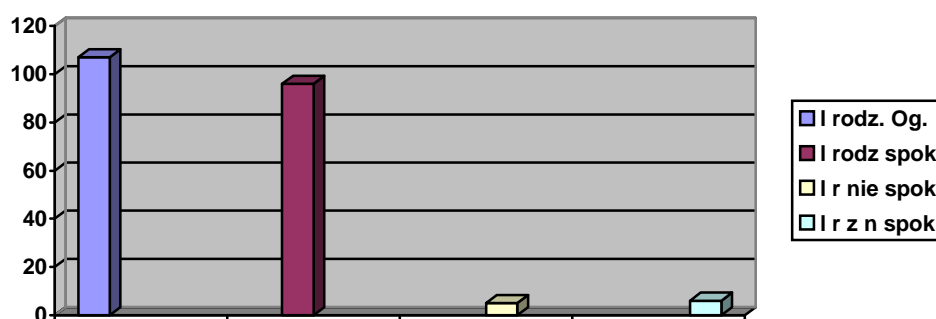
Dzieckiem typu Specjalistycznego, w których można byłoby umieszczać dzieci niedostosowane społecznie albo dzieci z różnymi dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi wymagającymi szczególnej opieki i pielęgnacji.

Na koniec czerwca 2007r liczba rodzin zastępczych i dzieci przedstawia się następująco:

1. Liczba rodzin (ogółem): 107

- liczba rodzin spokrewnionych : 96
- liczba rodzin nie spokrewnionych: 5
- liczba rodzin zawodowych nie spokrewnionych : 6

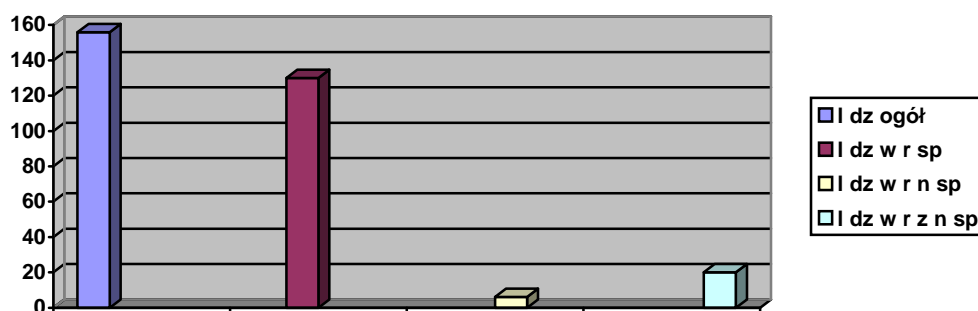
Wykr. nr. 3 Liczba rodzin w Powiecie Giżyckim

2. Liczba dzieci: 156

- liczba dzieci w rodzinach spokrewnionych: 130
- liczba dzieci w rodzinach nie spokrewnionych: 6
- liczba dzieci w rodzinie zawodowej nie spokrewnionej: 20

Wykr. nr. 4 Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w Powiecie Giżyckim

Szczegółowe informacje dotyczące rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci w naszym powiecie z podziałem na gminy ilustruje tab. nr. 16 i 17 .

Tab. Nr. 16 ilustrująca liczbę rodzin zastępczych w poszczególnych gminach powiatu giżyckiego w okresie od 2005 do czerwca 2007.

Typ Rodziny Zastępczej	Gminy / Liczba rodzin / Rok																				
	Wydmyny			Kruklanki			Miłki			Ryn			Giżycko (gmina)			Giżycko (miasto)			Porozumienia z innymi powiatami		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Spokrewnione z dzieckiem	14	15	13	3	4	4	5	5	5	21	22	20	14	14	14	40	41	39	2	2	2
Niespokrewnione z dzieckiem	1	1	1	1	0	0	1	0	0	1	2	2	0	1	1	2	2	2	2	2	2
Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem wielodzietne	1	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	3	0	0	0
Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem Specjalistyczne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem o charakterze pogotowia rodzinnego	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1
RAZEM	17	19	16	4	4	4	6	5	5	22	24	22	14	16	15	43	47	45	5	5	5

Tab. Nr. 17 ilustrująca liczbę dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w poszczególnych gminach powiatu giżyckiego w okresie od 2005 do czerwca 2007.

Typ Rodziny Zastępczej	Gminy / Liczba rodzin / Rok																				
	Wydmyny			Kruklanki			Miłki			Ryn			Giżycko (gmina)			Giżycko (miasto)			Porozumienia z innymi powiatami		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Spokrewnione z dzieckiem	16	21	18	4	5	4	5	5	5	27	28	24	30	32	27	64	55	51	5	5	5
Niespokrewnione z dzieckiem	1	1	1	2	0	0	1	0	0	1	2	2	0	1	1	2	3	3	2	2	2
Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem wielodzietne	6	12	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	9	9	0	0	0
Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem Specjalistyczne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem o charakterze pogotowia rodzinnego	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	4	3	1	1	1
RAZEM	25	35	27	6	5	4	6	5	5	28	30	26	30	40	28	69	71	66	8	8	8

